

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Công nghệ Phần mềm

Bài tập thiết kế

HIENLTH

Ths. Lương Trần Hy Hiến
Khoa Công Nghệ Thông Tin
Trường Đại học Sư phạm TP.HCM

Khoa Công nghệ Thông tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Thiết kế dữ liệu

HIENLTH

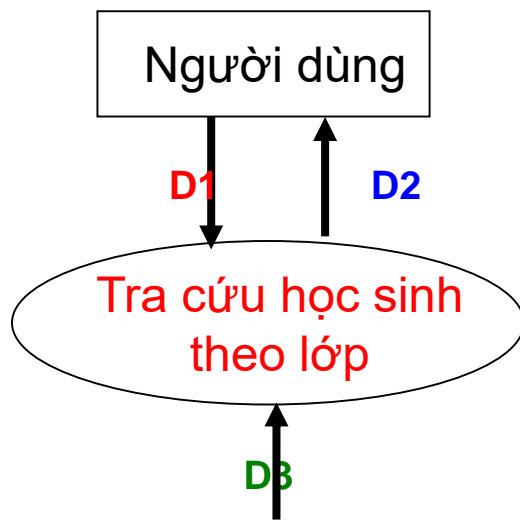
Ví dụ 1

- Phân tích, thiết kế chức năng tra cứu học sinh theo lớp

1. Phân tích

Sơ đồ luồng dữ liệu

❖ Giải thích:

- D1: Lớp được chọn
- D2: Danh sách học sinh trong lớp được chọn
- D3: Danh sách lớp, Danh sách học sinh

❖ Thuật toán xử lý

- Đọc D3
- Nhập D1
- Tính D2 (DS học sinh trong lớp được chọn)
- Xuất D2

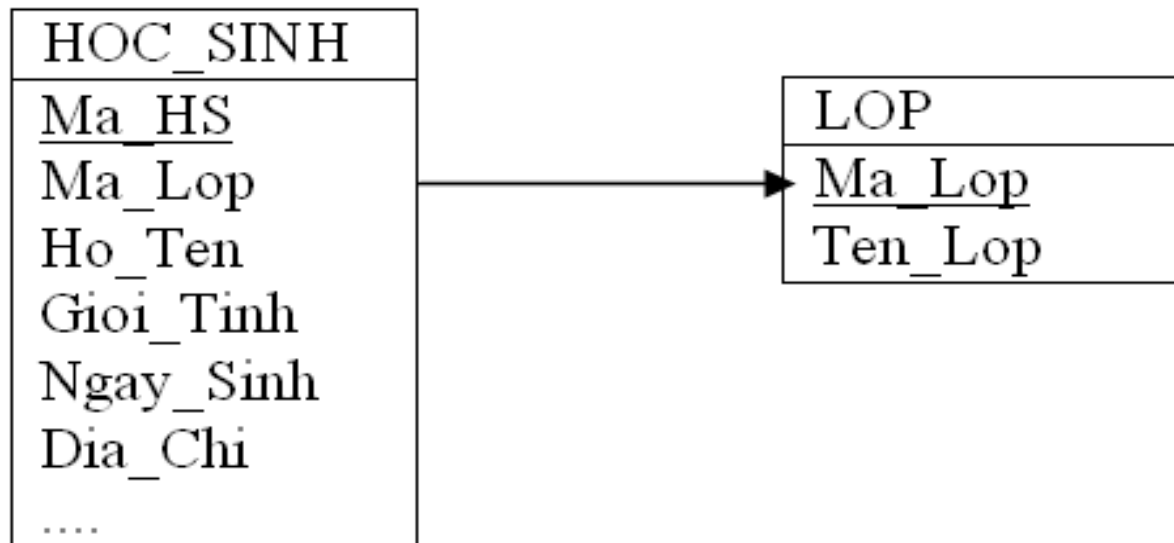
Ví dụ 1 (tt)

2. Thiết kế

a. Thiết kế dữ liệu (lưu trữ)

Dùng cơ sở dữ liệu quan hệ gồm hai bảng:
HOC_SINH, LOP

Ví dụ 1 (tt)

2. Thiết kế

b. Thiết kế giao diện

Màn hình tra cứu học sinh theo lớp

Danh sách lớp

STT	Mã lớp	Tên lớp

Danh sách học sinh

STT	Họ tên	Giới tính	Ngày sinh	Địa chỉ

(0)

(1)

Cách 1

Ví dụ 1 (tt)

2. Thiết kế

b. Thiết kế giao diện

Màn hình tra cứu học sinh theo lớp

Tên lớp ▼ (1)

Danh sách học sinh (0)

STT	Họ tên	Giới tính	Ngày sinh	Địa chỉ

Cách 2

Ví dụ 1 (tt)

2. Thiết kế

b. Thiết kế giao diện

Màn hình tra cứu học sinh theo lớp

Tên lớp ▼ (1)

(0) Danh sách học sinh

STT	Họ tên

Hồ sơ học sinh

Họ tên   Nam

Ngày sinh

Địa chỉ

Cách 3

Ví dụ 1(tt)

2. Thiết kế

b. Thiết kế giao diện

Danh sách các biến cố

STT	Điều kiện kích hoạt	Xử lý
0	Khởi động màn hình	???
1	Chọn lớp	???
2	Chọn học sinh	???

Ví dụ 1(tt)

2. Thiết kế

b. Thiết kế xử lý

STT	Hàm	Tham số	Kiểu trả về	Thuật giải	Ghi chú
1	Xuất danh sách lớp			?	
2	Xuất danh sách học sinh			?	
...	...				

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Thiết kế Màn hình Tính tiện dụng & Hiệu quả

HIENLTH

Yêu cầu Cho mượn sách

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BM5:		Phiếu Mượn Sách		
Họ tên độc giả:.....		Ngày mượn:.....		
STT	Mã Sách	Tên Sách	Thẻ Loại	Tác Giả
1				
2				

QĐ5: Chỉ cho mượn với thẻ còn hạn, không có sách mượn quá hạn, và sách không có người đang mượn. Mỗi độc giả mượn tối đa 5 quyển sách trong 4 ngày.

- Màn hình cho mượn sách với tính đúng đắn

CHO MƯỢN SÁCH

Mã độc giả

Mã sách

Ngày mượn

- Tính tiện dụng
  - Kỹ thuật 1: **Cung cấp thêm thông tin cho người dùng**

Tiêu đề

Tiêu đề

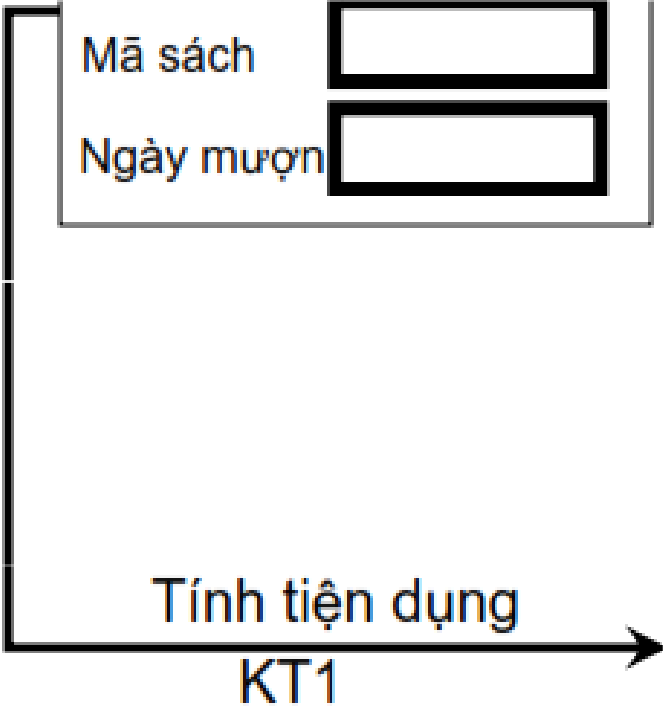

Cho mượn sách

Mã Độc Giả

Mã sách

Ngày mượn

Cho mượn sách

Mã Độc Giả

Họ Tên

Loại Độc Giả

Ngày Sinh

Mã sách

Tên Sách

Thẻ Loại

Tác Giả

Ngày mượn

- Tính hiệu quả
  - Kỹ thuật 2: **Cung cấp giá trị mặc định cho ô nhập liệu**

Tiêu đề

Tiêu đề

Cho mượn sách

Mã Độc Giả

Họ Tên

Loại Độc Giả

Ngày Sinh

Mã sách

Tên Sách

Thẻ Loại

Tác Giả

Ngày mượn

Tính hiệu quả

KT2

Cho mượn sách

Mã Độc Giả

Họ Tên

Loại Độc Giả

Ngày Sinh

Mã sách

Tên Sách

Thẻ Loại

Tác Giả

Ngày mượn

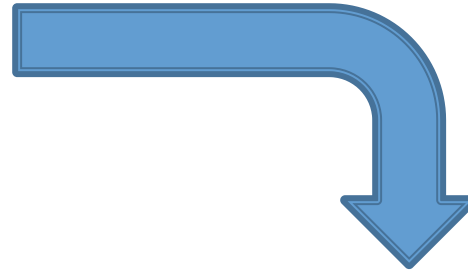
- Tính tiện dụng:
  - Kỹ thuật 3: Cho phép nhập nhiều giá trị đồng thời

Tiêu đề

Cho mượn sách

Mã Độc Giả	<input type="text"/>
Họ Tên	<input type="text"/>
Loại Độc Giả	<input type="text"/>
Ngày Sinh	<input type="text"/>
Mã sách	<input type="text"/>
Tên Sách	<input type="text"/>
Thể Loại	<input type="text"/>
Tác Giả	<input type="text"/>
Ngày mượn	<input type="text" value=" <Ngày hệ thống>"/>

Cho mượn sách

Mã phiếu	<input type="text"/>	Ngày mượn	<input type="text" value=" <Ngày hệ thống>"/>
Mã Độc Giả	<input type="text"/>	Loại Độc Giả	<input type="text"/>
Họ Tên	<input type="text"/>	Ngày Sinh	<input type="text"/>

STT	Mã sách	Tên sách	Thể loại	Tác giả
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Cải tiến

- Kỹ thuật 4: Suy nghĩ thấu đáo về nghiệp vụ và đưa ra cải tiến phục vụ tối đa người dùng

Lập Phiếu mượn sách

Mã Độc Giả Ngày mượn

Họ Tên Ngày hết hạn

STT	Mã sách	Tên sách	Tác giả	Tình Trạng	Ngày DK trả

Các sách mượn quá hạn

Các sách chưa trả, còn trong hạn trả

VD Thiết kế MH Lập thẻ đọc giả

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Tính đúng đắn

Lập Thẻ Đọc Giả	
Họ tên đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày sinh:	<input type="text"/>
Địa chỉ:	<input type="text"/>
Mã loại đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày lập thẻ:	<input type="text"/>
E-Mail	<input type="text"/>

VD Thiết kế MH Lập thẻ đọc giả

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Tính tiện dụng

Lập Thẻ Đọc Giả

Mã đọc giả:	<input type="text"/>
Họ tên đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày sinh:	<input type="text"/>
Địa chỉ:	<input type="text"/>
Mã loại đọc giả:	<input type="text"/>
Tên loại đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày lập thẻ:	<input type="text"/>
E-Mail	<input type="text"/>

VD Thiết kế MH Lập thẻ đọc giả

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Tính hiệu quả

Lập Thẻ Đọc Giả	
Mã đọc giả:	<input type="text"/>
Họ tên đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày sinh:	<input type="text"/>
Địa chỉ:	<input type="text"/>
Mã loại đọc giả:	<input type="text"/>
Tên loại đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày lập thẻ:	<input type="text" value=" <Ngày Hiện Hành >"/>
E-Mail	<input type="text"/>

VD Thiết kế MH Lập thẻ đọc giả

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Tính tiện dụng

Lập Thẻ Đọc Giả

Mã đọc giả:	<input type="text"/>
Họ tên đọc giả:	<input type="text"/>
Ngày sinh:	<input type="text"/>
Địa chỉ:	<input type="text"/>
Tên loại đọc giả:	<input style="border: 2px solid black;" type="text" value=" <Mặc Định> "/>
Ngày lập thẻ:	<input style="border: 2px solid black;" type="text" value=" <Ngày Hiện Hành> "/>
E-Mail	<input type="text"/>
Ngày hết hạn:	<input type="text"/>

Lập Thẻ Độc Giả

Mã độc giả:

Họ tên độc giả:

Ngày sinh:

Địa chỉ:

Tên loại độc giả:

Ngày lập thẻ:

E-Mail

Ngày hết hạn:

Lập Thẻ

Thoát

Tìm Thẻ

Thẻ Mới

Cập Nhật

Xóa Thẻ

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

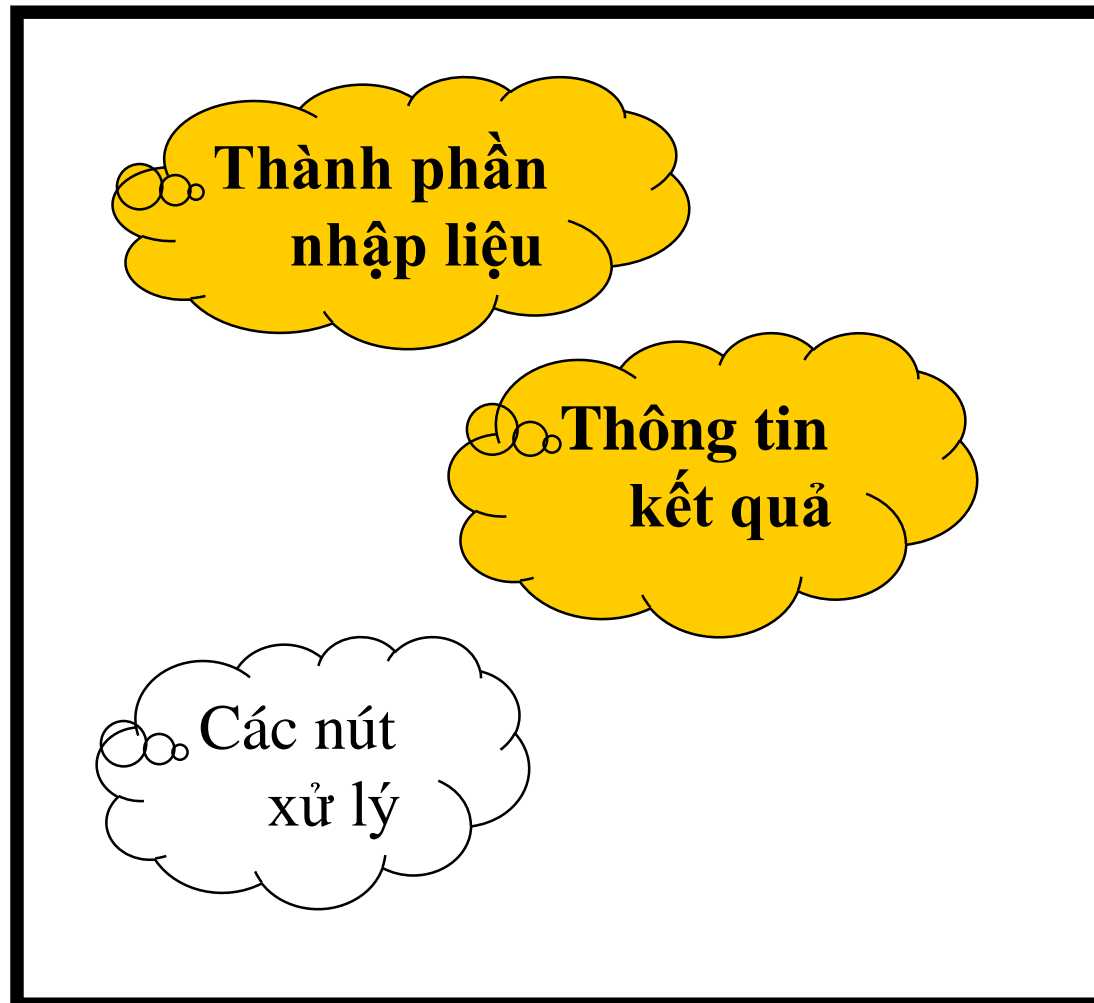
Thiết kế Màn hình Tra cứu

HIENLTH

Kiến trúc Màn hình Tra cứu

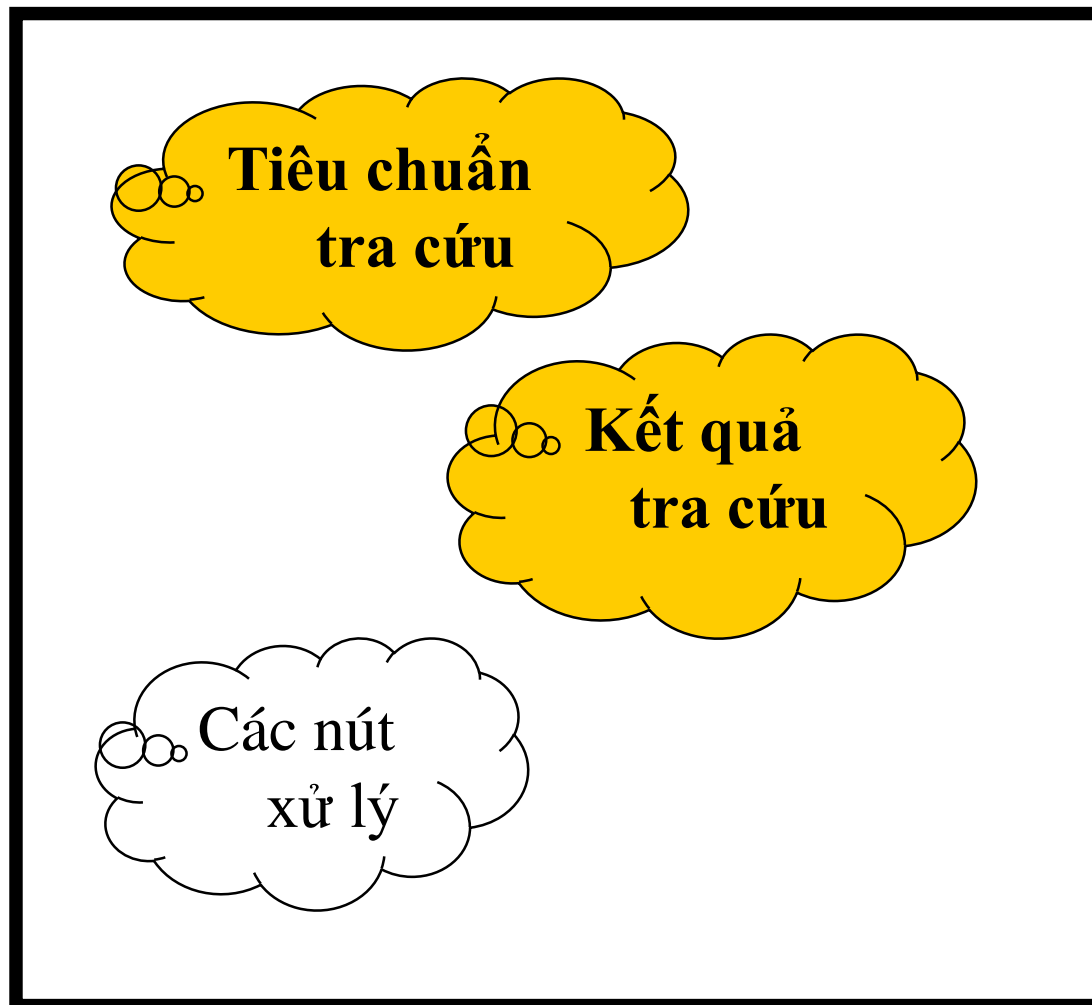
Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

Kiến trúc Màn hình Tra cứu

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

4. TIÊU CHUẨN TRA CỨU

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

- Tiêu chuẩn tra cứu là các thông tin mà người dùng có thể dựa vào đó để tra cứu dữ liệu.
- Các dạng thông tin người dùng có thể sử dụng để tìm kiếm dữ liệu là:
  - Chuỗi ký tự.
  - Ngày tháng.
  - Liệt kê.

5. KẾT QUẢ TRA CỨU

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

- Kết quả tra cứu là dữ liệu thỏa mãn các tiêu chuẩn tra cứu của người dùng được thể hiện trực tiếp trên màn hình.

6. Áp dụng

- Vấn đề: Hãy thiết kế dữ liệu, thiết kế màn hình tra cứu Đại lý với tính đúng đắn và sau đó cải tiến màn hình này với tính hiệu quả và tiện dụng.

BM1:	Hồ Sơ Đại Lý	
Tên:	Loại đại lý:	
Điện thoại:	Địa chỉ:	
Quận:	Ngày tiếp nhận:	
Email:		

6. Áp dụng

- Màn hình tra cứu đại lý với tính đúng đắn.

BM3:	Danh Sách Các Đại Lý			
STT	Đại Lý	Loại	Quận	Tiền Nợ
1				
2				

Tra cứu Đại Lý

Mã Đại Lý

6. Áp dụng

- Cải tiến màn hình tra cứu đại lý bằng cách bổ sung kết quả tra cứu.

Tra cứu Đại Lý

Mã Đại Lý

Tên Đại Lý	<input type="text"/>	Tên Loại Đại Lý	<input type="text"/>
Mã Quận	<input type="text"/>	Tên Quận	<input type="text"/>
Điện thoại	<input type="text"/>	Địa chỉ	<input type="text"/>
Ngày tiếp nhận	<input type="text"/>	E-Mail	<input type="text"/>

6. Áp dụng

- Cải tiến màn hình tra cứu đại lý bằng cách cải tiến kết quả tra cứu

Tra cứu Đại Lý

Mã Đại Lý

STT	Tên Đại Lý	Loại Đại Lý	Tên Quận	Điện Thoại	Địa Chỉ	Ngày Tiếp Nhận	E-Mail

6. ÁP DỤNG

- Cải tiến màn hình tra cứu đại lý bằng cách bổ sung các ô nhập liệu ứng với thông tin của đối tượng tìm kiếm.

Tra cứu Đại Lý

Mã Đại Lý	<input type="text"/>	Tên Đại Lý	<input type="text"/>
Mã Loại Đại Lý	<input type="text"/>	Tên Loại Đại Lý	<input type="text"/>
Mã Quận	<input type="text"/>	Tên Quận	<input type="text"/>
Điện thoại	<input type="text"/>	Địa chỉ	<input type="text"/>
Ngày tiếp nhận	<input type="text"/>	E-Mail	<input type="text"/>

STT	Tên Đại Lý	Loại Đại Lý	Tên Quận	Điện Thoại	Địa Chỉ	Ngày Tiếp Nhận	E-Mail

Tra cứu Đại Lý

Mã Đại Lý	<input type="text"/>	Tên Đại Lý	<input type="text"/>
Tên Quận	Tất cả 	Tên Loại Đại Lý	Tất cả
Điện thoại	<input type="text"/>	Địa chỉ	<input type="text"/>
Ngày tiếp nhận	<input type="text"/>	E-Mail	<input type="text"/>
Nợ của Đại Lý	<input type="text"/>		<input type="text"/>
Ngày mua hàng	<input type="text"/>	Đến	<input type="text"/>
Mã phiếu xuất	<input type="text"/>	Đến	<input type="text"/>
Ngày trả tiền	<input type="text"/>	Đến	<input type="text"/>
Mặt hàng	<input type="text"/>		

STT	Tên Đại Lý	Loại Đại Lý	Tên Quận	Điện Thoại	Địa Chỉ	Ngày Tiếp Nhận	E-Mail

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

Bài tập Áp dụng

HIENLTH

Bài tập 1 : QLHS

- Xét phần mềm Quản lý học sinh với chức năng tiếp nhận học sinh mới

Tiếp nhận học sinh

Họ tên:..... Giới tính:.....
Ngày sinh:..... Địa chỉ:.....
Lớp:.....

Qui định: Họ tên phải có. Tuổi từ 15-20. Trường có 20 lớp và 3 khối. Khối 10 có 8 lớp, Khối 11 có 7 lớp. Khối 12 có 5 lớp

- Hãy thiết kế dữ liệu và giao diện

Bài tập 1 : QLHS

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

Tiếp nhận học sinh

Họ tên

Nam

Ngày sinh

Lớp

Địa chỉ

Ghi

Danh sách học sinh đã tiếp nhận

STT	Mã HS	Tên HS	Giới tính	Ngày sinh
...	...	...	...	...

Bài tập 1 : QLHS

- Mô tả các thành phần của giao diện

STT	Tên	Kiểu	Ý nghĩa	Miền giá trị	Giá trị mặc định	Ghi chú
1	Lb_Tieu_de	A_Label	Tiêu đề màn hình			
2	Lb_Hoten	A_Label	Tiêu đề họ tên			
3	Txt_Hoten	A_Textbox	Text box nhập họ tên			
4	Ch_Phai	A_Checkbox				
5	Lb_Ngaysinh	A_Datetime				
...	...	...	...	...	...	...

Bài tập 1 : QLHS

- Hãy:
  - Mô tả các biến cố
  - Lập danh sách các hàm xử lý
  - Lập các sơ đồ phối hợp (Khi có ít nhất hai hàm tham gia trong cùng một biến cố)

BT1 - Mô tả biến cố

- Biến cố 0:
  - Khởi động màn hình
- Biến cố 1:
  - Kiểm tra tuổi học sinh hợp lệ (tuổi từ 15 đến 20)
- Biến cố 2:
  - Khi chọn một lớp học trên combobox
- Biến cố 3:
  - Kiểm tra dữ liệu hợp lệ và ghi

BT1 - Danh sách các biến cố

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BC	Điều kiện kích hoạt	Xử lý	Ghi chú
0	Khởi động màn hình	<ul style="list-style-type: none"> - Đọc danh sách lớp, danh sách học sinh, tham số - Xuất danh sách lớp, danh sách học sinh, hồ sơ học sinh mới	
1	Kết thúc nhập ngày sinh	- Kiểm tra ngày sinh hợp lệ và xuất thông báo lỗi nếu không hợp lệ	Tuổi theo qui định 15→20
2	Kết thúc chọn lớp	- Ghi nhận vị trí của lớp được chọn trong danh sách lớp	Chuẩn bị khi ghi hồ sơ
3	Nhút nút ghi	<ul style="list-style-type: none"> - Kiểm tra hồ sơ hợp lệ - Nếu hợp lệ thì nhập hồ sơ học sinh và ghi hồ sơ học sinh. Xuất thông báo	Mã và tên phải khác rỗng

BT1 - Danh sách các hàm xử lý

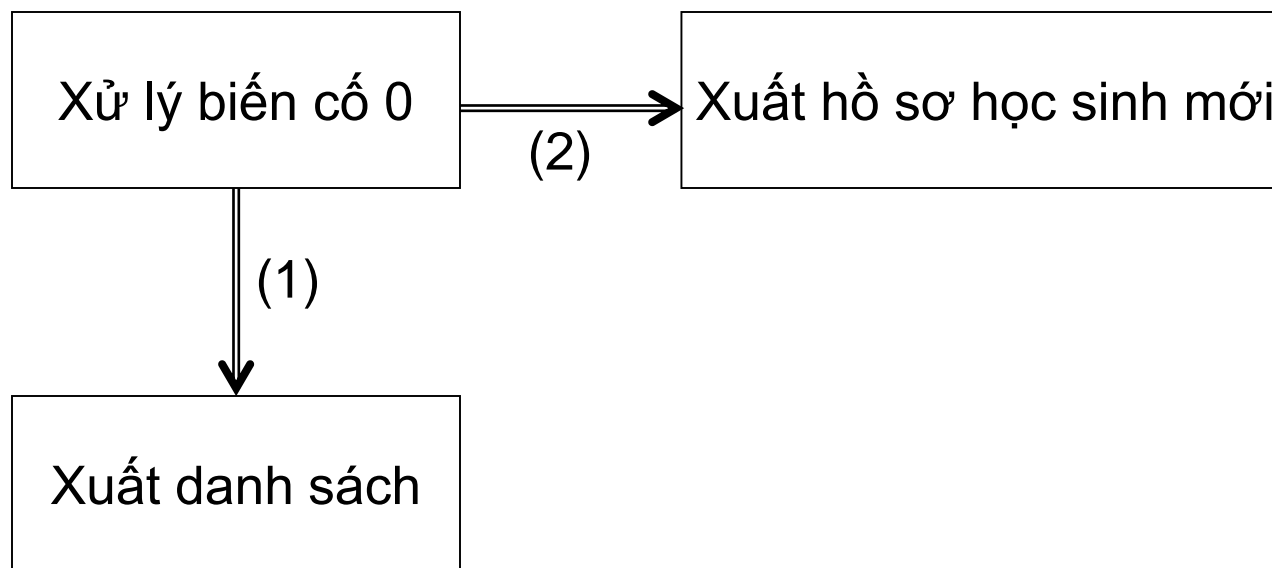
Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

STT	Tên hàm	Tham số	Kết quả	Ý nghĩa	Ghi chú
...					

BT1 - Lập sơ đồ phối hợp

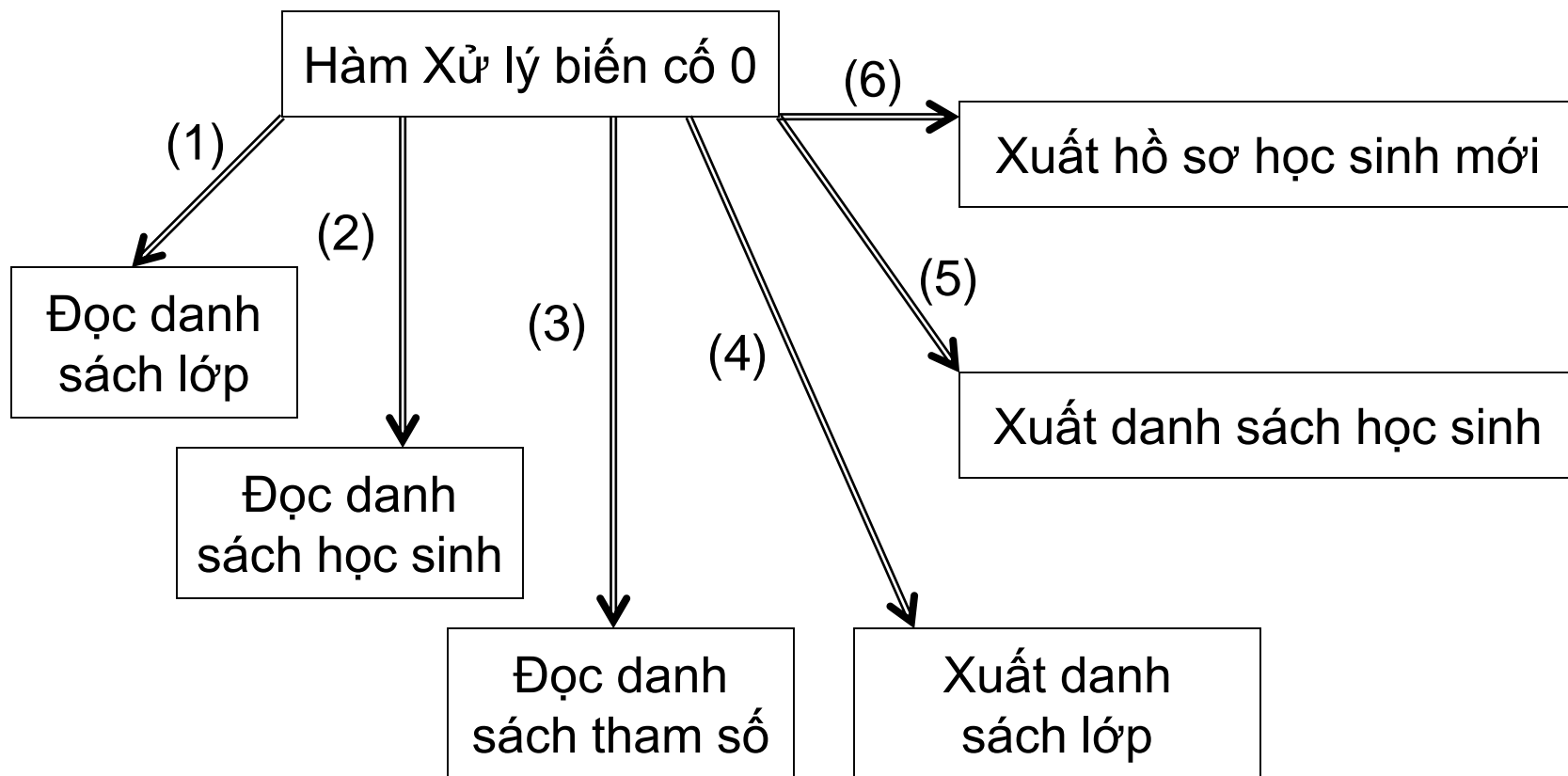
- Xử lý biến cố 0

BT1 - Lập sơ đồ phối hợp

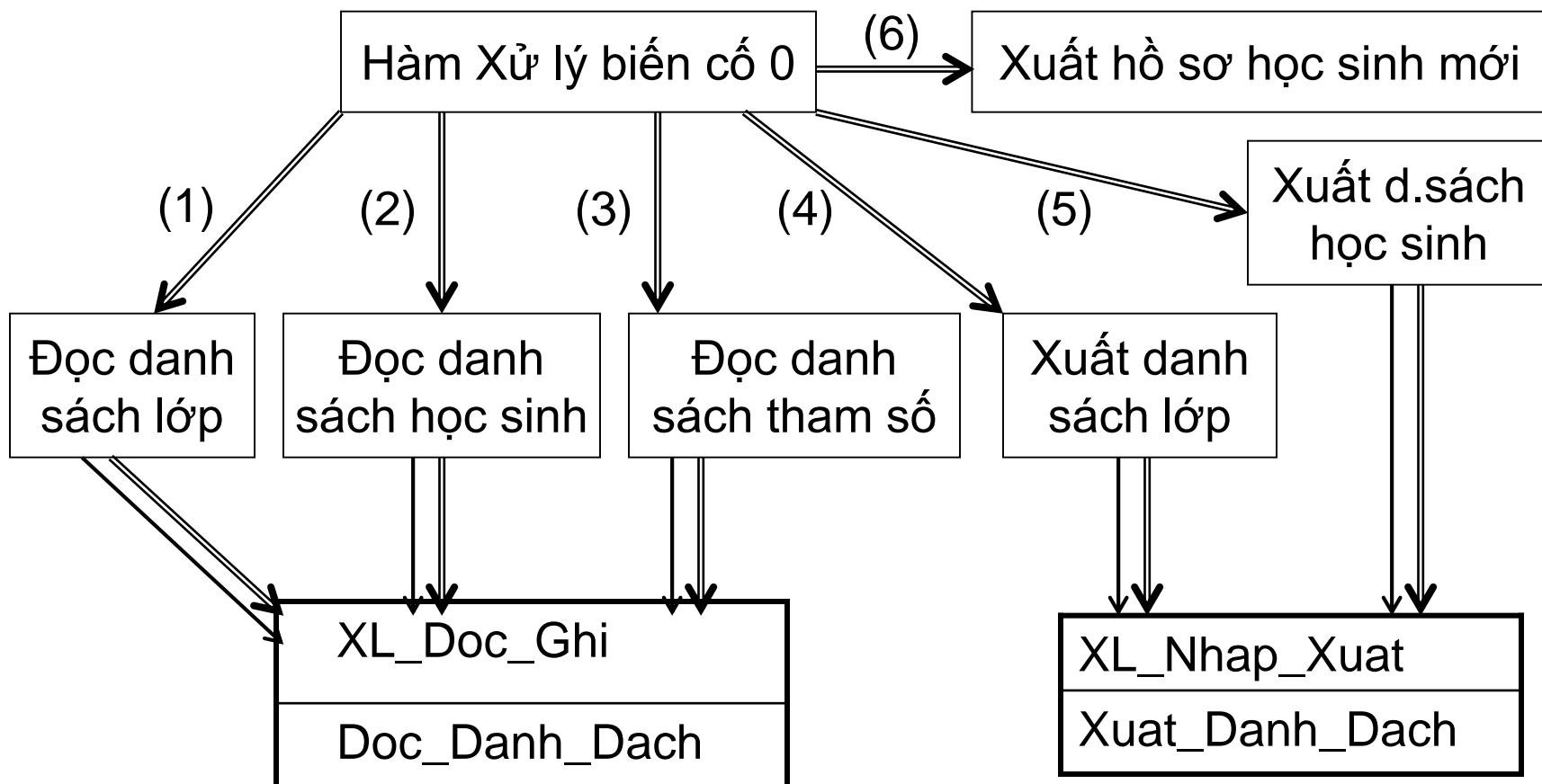
- Xử lý biến cố 0: **Phân rã hàm**

BT1 - Lập sơ đồ phối hợp

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BT1 - Lập sơ đồ phối hợp

- Xử lý biến cố 1
  - Dùng 1 hàm
- Xử lý biến cố 2
  - ?
- Xử lý biến cố 3
  - ?

Bài tập 2 – QL Bóng đá

- Xét phần mềm quản lý giải bóng đá với các yêu cầu sau:
  - Tiếp nhận đăng ký tham gia
  - Xếp lịch thi đấu
  - Ghi nhận kết quả thi đấu
  - Lập bảng xếp hạng
- Giải gồm có 4 đội tham gia.
  - Thông tin về mỗi đội bao gồm: Tên đội, danh sách các cầu thủ của đội
  - Thông tin về mỗi cầu thủ bao gồm: Tên cầu thủ, vị trí sở trường
- Xếp lịch thi đấu
  - Các đội thi đấu vòng tròn hai lượt. Thông tin về trận đấu được xếp lịch: Hai đội bóng tham dự, ngày giờ thi đấu, sân thi đấu (giải diễn ra trên hai sân: A, B)

Bài tập 2 – QL Bóng đá

- Ghi nhận kết quả thi đấu, chỉ yêu cầu ghi nhận:
    - Tỷ số
  - Lập bảng xếp hạng:
    - Hạng được dựa trên các tiêu chí sau:
      - Điểm số
      - Hiệu số
      - Số bàn thắng
    - Điểm cho mỗi trận thua là 0, hòa là 1, thắng là 3
1. Hãy lập sơ đồ luồng dữ liệu cho mỗi yêu cầu
  2. Lập sơ đồ logic dữ liệu
  3. Thiết kế màn hình giao diện cho từng yêu cầu.

Giao diện ghi nhận KQTĐ

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

- Cách 1:

GHI NHẬN KẾT QUẢ TRẬN ĐẤU

Trận đấu	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>
Tỷ số	<input type="text"/>	-	<input type="text"/>
			<input type="button" value="Ghi"/>

Giao diện ghi nhận KQTD

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Cách 2:

GHI NHẬN KẾT QUẢ TRẬN ĐẤU

Đội bóng 1	Đội bóng 2
<input type="text"/> ▾	<input type="text"/> ▾
Tỷ số <input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="Ghi"/>	

Giao diện ghi nhận KQTĐ

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

- Cách 3:

GHI NHẬN KẾT QUẢ TRẬN ĐẤU		
Đội bóng 1	Đội bóng 2	Tỷ số

Giao diện ghi nhận KQTĐ

- Cách 4:

GHI NHẬN KẾT QUẢ TRẬN ĐẤU

STT	Trận đấu	Tỷ số

Ghi

Giao diện ghi nhận KQTĐ

- Cách 5:

GHI NHẬN KẾT QUẢ TRẬN ĐẤU				
	Đội bóng 1	Đội bóng 2	...	Đội bóng k
Đội bóng 1	<del> </del>			
Đội bóng 2		<del> </del>		
....			<del> </del>	
Đội bóng k				<del> </del>

Bài tập 2 – QL Bóng đá

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

- Mô tả sự kiện và cách xử lý

Q & A

Khoa Công Nghệ Thông Tin
ĐẠI HỌC SỬ PHẠM

